Lygtemænd.

Oversat fra Tysk ved Ellen.

(Fortsat.)

Frøken Eleonora havde forlovet sig, og hendes meget misundte Brudgom var i det mindste efter det ydre at dømme hendes jævnlige. Ansat i et stort Handelshus spillede han stedse den fine Mand, drak Champagne og øste Penge ud ved enhver Lejlighed, var den bedste Danser og mest fuldendte Selskabsmand og foregav at stamme fra Vestindien, hvad hans mørke Haar og Hudfarve meget vel kunde tyde paa. Med Frøken Eleonora mente han det saa alvorlig, at han virkelig — i det mindste foreløbig — vilde gifte sig med hende og tage hende med til Amerika. Ja, den unge Skønhed havde gjort et glimrende Parti!

To højst ubehagelige Sammentræf med Personer fra sin for alle Venner utendte Fortid, havde Frøken Eleonora, før hun drog til sin nye Herlighed, Mennester, for hvem hun endnu kun slet og ret var „Nora".

Hendes egen tødelige Fader, den lystige Stomager, fandt sig først og nærmest berettiget til at dele hendes Lykke.

Saa længe Nora endnu var i Bagerbutikken, tillod hun sin Fader at besøge sig, ja, den stiftelige Bagerkone tog ham endogsaa ind i sin Dagligstue, trakterede ham med Kaffe og frist Hvedebrød og talte fornuftigt med ham om hans Datter.

Men i det elegante Modemagasin kunde den unge Frøken ikke tage imod ham. Vilde han, siden hun kom der, tale med hende, maatte han møde hende et tredie Sted. Men som oftest købte Nora sig fri fra disse Besøg ved en Pengegave, hvad hendes Fader ogsaa satte mest Pris paa.

Saa dybt var hun sunken, at hun skammede sig over ham og ikke vilde være ham bekendt.

Nu havde imidlertid den lystige Stomager hørt Rygter om, at hans „Nora" stod i Begreb med at rejse til Amerika, og nu indfandt han sig for at minde hende om deres tidligere Aftale. Han lod sig ikke mere affspidse eller bortvise, han vilde med til Amerika og gøre sin Lykke.

„Det er umuligt," tænkte hans højsindede Datter. „Jeg kan ikke have Fader med i den nye, fornemme Verden, jeg gaar ind til. Hvad vilde Georg desuden sige til en saadan Svigerfader. Det var jo en nydelig Overraskelse for ham."

Og Nora var klog, meget klog. Hun smilede huldsalig til sin Fader, og sagde, at dersom han havde saa megen Lyst til at rejse med, skulde han blot indfinde sig den 15. og følge med hende og Georg, hendes Brudgom. Hun vidste nemlig, at den 15. vilde hun og Georg allerede, om alt gik efter Ønske, være langt borte, ja maaske være naaede til deres fjerne Maal. Thi deres Afrejse var bestemt til den 1ste. Med den Besked gik saa hendes Fader, fordybet i Drømme om Amerikas Herligheder.

Det andet Sammentræf var endnu langt mere pinligt for den stønne Eleonora. En Formiddag, medens Byens fornemme Verden vandrede i det friske Sollys op ad Hovedgaden forbi det elegante Modemagasins rigt prydede Vinduer, stod i den Menneskestare, som trængte sig sammen om de udstillede Herligheder, en mærkelig Kvindeskikkelse. Den gammelbags Kjole og endnu mere affiktende Hat, den blaa Bomuldsparaply, hvortil hun støttede sig, viste tydelig nok, at hun ikke hørte hjemme blandt alle disse pyntede Herrer og Damer. Med gravitetist Værdighed anbragte den bedagede Kvinde et Par store Hornbriller paa sin Næsespids, ikke for nærmere at undersøge Hattenes og Kappernes Facon, men for omhyggeligt at gennemlæse Indskriften, der i store Metalbogstaver prangede under Vinduerne.

Just i samme Øjeblik lænede Frøken Eleonora sig frem over det forgyldte Rækværk indenfor Udstillingsvinduet, og iagttog med en vis ligegyldig Nysgerrighed den forbiglidende Menneskestrøm. Pludselig for hun tilbage, rynkede den hvide Pande, pressede Læberne fast sammen og vendte sig bort, som vilde hun undgaa al nærmere Berøring med den Fremtoning, hvis Tilsynekomst var hende en alt andet end glædelig Overraskelse.

Men det var for sent. — Et Øjeblik efter gik Butiksdøren op, og foran Frøken Eleonora stod — selve den besynderlige Kvindeskikkelse og stirrede gennem de store Brilleglas paa den unge Dame.

„Er det dig, Nora, eller er det ikke dig?" spurgte den milde, trofaste Stemme, som saa mange Gange havde talt Guds Ords Advarsler til Noras urolige Sjæl.

Frøkenen svarede ikke; med Hænderne støttede imod Disken gled hun langsomt om bag ved denne, som vilde hun værne mod et uventet Angreb.

„Jeg kan se paa dine Øjne, at det er dig," vedblev den gamle, „du ser paa mig, akkurat ligesom naar du, den Gang du var Barn, havde gjort noget galt. Kender du ikke mere din gamle Lærerinde, Jomfru Martha, eller er det saa strækkeligt, at jeg kommer for at besøge dig?"

„Strækkeligt?" lo den unge Pige, som endelig havde genvundet sin Fatning saa vidt, at hun kunde tale: „Strækkeligt, nej aldeles ikke, men latterligt. Hvad forskaffer mig den Ære at se Jomfru Martha her?"

Den gode, gamle Jomfru Martha saa paa Nora, og der var Taarer i hendes ærlige, alvorlige Øjne.

„Mit stakkels Barn," sagde hun og rystede paa Hovedet, „tror du ikke, jeg er alt for jævn og enfoldig til at lade mig blænde af alt dette Kram? Tror du ikke, jeg ser gennem Flitter og Pynt lige ind i dit forvildede Hjerte? — Jeg ved, at du skal giftes og rejse langt bort, derfor er jeg kommen, og Mølleren har kørt mig herind, du kender ham nok, du har mangen Sommer vogtet hans Køer. Jeg maatte dog se dig en Gang endnu og sige dig Farvel, før du rejser. Lad nu alle de tossede Talemaader fare og sig mig lige rent ud, hvorban det staar til med dig."

Jomfru Martha tog ganske rolig Plads i en af de bløde Fløjls Lænestole, thi hendes gamle Ben vare trætte af at færdes paa Brostenene. Med Hænderne foldede over Skaftet paa den blaa Bomuldsparaply saa hun sig om iblandt alle de brogede Herligheder, indtil hendes Blik atter forstenede hvilede paa Noras blussende Ansigt.

„Ja, ja, min Pige, her er anderledes pragtfuldt end i din Faders Stomagerværksted," sagde hun betænksomt; „Menneskene ser det, som er for Øjnene, men Herren ser til Hjertet. Nora, hvor er dit Hjerte Hvem hører det til?"

Nora lo bittert.

„Mit Hjerte," sagde hun, „tilhører ikke mere mig selv. Naar man staar i Begreb med at gifte sig, antager jeg, man har Lov til at sige: „Jeg har givet mit Hjerte til den, der skal være min Ægtefælle." Men derpaa kan De naturligvis ikke have nogen Forstand, Jomfru Martha, De, der lever og dør som en dydig og ærbar gammel Jomfru."

„Ja vist, mit Barn, du skal giftes, det ved jeg," sagde Jomfru Martha, „og jeg vilde gerne vide, om den Mand, med hvem du skal leve hele dit Liv, ogsaa er en Mand, i hvis Hænder du sikkert tør betro din Sjæls Vel, en Mand, som med dig vil nedbede Guds Velsignelse over eders Ægtestab."

Nora lo; men saa trænkende var denne hendes Haanlatter, at de alvorlige Øjne bag ved Hornbrillerne blev duggede af Taarer. Jomfru Martha betvang sig imidlertid.

„Denne Latter er mig Svar nok," sagde hun, „jeg ser nu, hvorledes det staar til med din stakkels Sjæl. Før min Fader døde, bad han mig, om jeg endnu en Gang vilde opsøge dig og prøve at aabne dine Øjne for den Forfængelighed og Tomhed, som raader i det Liv, du nu fører, det har jeg gjort, men forgæves. Saa Farvel da, mit Barn, jeg maa gaa, thi Mølleren venter paa mig. Lev vel! Den almægtige Gud skal vel kunne finde dig, hvor du end er. Saa vær da ham befalet, og gør ham det ikke alt for svært at bøje dit Hjerte til sig."

Martha rakte sin Haand ud, og Nora berørte den let med sine fine, hvide Fingre; saa gik den gamle, idet hun nikkede et venligt Farvel til de andre unge Piger; men endnu i Døren vendte hun sig om og spurgte:

„Har du hørt noget til Frants? Han er helt bleven borte for os, hans egen Moder ved ikke en Gang, hvor han er. Og du og han vare jo gamle bekendte."

Nora svarede med en Hovedrysten, og endelig lukkedes Døren efter Jomfru Martha.

Nora sank udmattet om paa en Stol; hun vilde le, men hendes Strube snøredes sammen, og da de andre unge Piger spottende lykønskede hende til dette fornemme Besøg, blev hun flammende rød, sprang op og løb til sit eget Værelse. Der skjulte hun Ansigtet i sine Hænder; Vrede og Bitterhed, Skam og Undseelse kæmpede i hendes Sjæl, og hun hulkede krampagtig, medens hun midt i sit Sindsoprør hørte Jomfru Marthas milde, alvorlige Stemme, som talte Kærlighedens advarende Ord og ikke vilde lade sig bringe til Tavshed.

Tre Dage efter standsede en Vogn udenfor Raadstuen, og ud af Vognen steg Georg Maurice og hans stønne, unge Brud. De smaa Fødder i hvide Atlasses Sko berørte næppe Jorden; indhyllet i en Sky af Silke og Musselin svævede den slanke Skikkelse op ad Trappen, medens det rødmende Ansigt bøjede sig under Myrthekransen, som om denne næsten var for tung for det fine, lille Hoved.

Kirkens Velsignelse behøvede de to unge ikke. Brudgommen var Jøde og ønskede ikke nogen kristelig Vielse. Vel vilde han ikke modsætte sig denne Skik, dersom „hans elskede Eleonora", ønskede at overholde den; men Eleonora forsikrede, at naar hun blot blev hans Hustru, var det ligegyldigt, paa hvilken Maade dette skete. Oplyste og dannede Mennester vare jo nu for længst frigjorte fra den gamle, enfoldige Tro paa Guds Ords Magt og Velsignelse, mente hun. Desuden var der for Nora en vis Tilfredsstillelse i den Tanke: „Hvor Jomfru Martha vilde harmes, om hun vidste dette."

Et yppigt, larmende Festmaaltid i et af Byens første Hoteller udgjorde hele Bryllupshøjtiden, og var vel ogsaa den mest passende Indledning til et Ægteskab, der begyndtes uden Gud og blev levet uden Gud.

Men midt i den Menneskemængde, der havde samlet sig for at se Brudeparret, stod en opløben Knægt i en udslidt Arbejdsdragt. Den bredskyggede Hat var trukken langt ned over Panden, og de mørke Øjne lynede, medens de gennemtrængende betragtede Brudens stønne Træk. Et Øjeblik var det, som vilde han trænge sig frem til hende; men han betænkte sig, vendte sig brat med en kort Latter og slentrede videre med Hænderne i Bukselommerne. — Bryllupsvognen rullede forbi ham, og Eleonora havde midt i al sin Glans og Herlighed ikke et Blik tilovers for sin gamle og Ven og Legekammerat, Frants.

Da det unge Par næste Dag gik om Bord som 1ste Klasses Passagerer paa et af de store Udvandrerdampskibe, da Nora, iført en elegant Rejsedragt, magelig henstrakt paa den bløde Fløjlsdivan i den pragtfulde Salon lod sig opvarte af sin elskværdige Ægteherre, skulde man vel antage, at hun nu havde naaet det højeste Trin paa Lykkens Stige.

Men at, al jordisk Lykksalighed kan paa en højst ubehagelig Maade blive tilintetgjort af en ganske almindelig Søsyge, — og foreløbig gjorde dennes Kvaler en brat Ende paa Noras unge Lykke.

* * *

„Und rvisningens Revelse er Vei til Livet." Sal. Ordspr. 6, 23.

Langt ude i Forstaden, hvor Stenbroen ophører, og Landevejen begynder, laa en gammelbags Gæstgivergaard. Der holdt Fragtmændene Rast for at unde deres trætte Heste et Øjeblik Hvile, før de skulde ind i Gaderne, der tog Bønderne ind, naar de bragte Varer til Torvs, og det kunde hænde, at en enkelt Gæst nu og da blev der Natten over.

Med sit store, blaa Forklæde staar Gaardskarlen midt i den aabne Port og følger de forbikørende Vogne med prøvende Blikke, og naar han om Aftenen tager sig en Pibe Tobak, medens han læner sig til Gaardens Pumpe, udregner han omhyggelig, om vel Drikkepengene have naaet den daglige Gennemsnitssum. Og alle Forsøg paa at faa Ejeren, „gamle Lehmann", til at give sin Gæstgivergaard et mere moderne Præg, vise sig at være fuldstændig frugtesløse.

Til gammel Skik paa Gaarden hørte ogsaa, at ingen fik mere at drikke, end han kunde taale, og at Børn og Tyende bleve opdragne i Tugt og Herrens Formaning. Men dette sidste var ikke efter alles Hoved. Frants, som efter sin Konfirmation havde faaet Plads hos Hans Kaspar Lehmann, fandt sin Friheds- og Selvstændighedsfølelse højlig krænket ved at skulle staa under Hans Kaspars Tilsyn. Før havde Gæstgiveren forsøgt at faa sin Gaardskarl vænnet til at være hjemme i ordentlig Tid om Aftenen, men da den ene efter den anden rent ud erklærede, at Søndag Aften i det mindste vilde de have Lov at gaa ud og komme hjem, hvad Tid de selv vilde, besluttede han tilsidst, for at undgaa de stadige Bryderier, selv at være Gaardskarl.

Men i den store Port, der var aaben til begge Sider, lurede Trækvinden saa uhindret, at Hans Kaspar, der i Forvejen led af Gigt, tilsidst næppe kunde røre sin højre Arm.

„Det gaar ikke, Hans," erklærede Birgitte, hans trofaste Ægtehalvdel, naar hun om Søndagen med megen Møje fik Helligdagsfrakken trukken paa den stive Arm.

„Nej, det gaar ikke," indrømmede Hans Kaspar, og saa besluttede han at prøve det med en halvvoksen, kraftig Dreng fra Landet; ham maatte man vel kunne styre efter i eget Hoved, mente Gæstgiveren. Saa fæstede han Frants, men stillede den Fordring, at alle Drikkepenge, som Frants i Dagens Løb modtog, om Aftenen skulde overgives i hans Husbonds Varetægt. Selvfølgelig vilde denne ikke beholde dem, men sørge for at faa dem fornuftig anbragte i en Sparekasse.

Sets unge, raske Sønner havde Hans og Birgitte opdraget, saa at de fem nu kunde sørge for sig selv og gjorde deres Forældre megen Glæde. Den yngste, Frederik, var endnu hjemme i Gæstgivergaarden, men han lod til at skulle falde langt fra den fædrene Stamme. Altid parat til et lystigt Lag, med Huen stævt over det venstre Øre, og Cigaren, — naar han da var sin Fader af Syne — i Mundvigen, var han klog paa mange Ting, som han med sine femten Aar ikke behøvede at vide, men det, som han burde have vidst, det, som læres paa Skolebænken, kendte Frederik kun saare lidt til.

De to unge Mennester sluttede sig hurtig til hinanden. Frants klagede sin Nød for Husets Søn, fordi han blev holdt saa strengt i Tømme, og den unge Herre følte sig smigret ved at kunne optræde som Beskytter af denne lidende Uskyldighed. Da han ofte havde ønsket sig en Stalbroder paa sine hemmelige Udflugter ved Nattetid og fandt en villig Følgesvend i den nye Gaardbreng, knyttedes Venskabsbaandet med Tiden fastere og fastere imellem dem. Hvad kunde vel Frants ønske sig mere, naar han, saa ofte han lystede, kunde liste sig ud ad Vinduet til det fælles Sovekammer og sammen med Frederik gæste de natlige Beværtninger, hvor Drik og Spil, Dans og Lystighed lokkede med Syndens daarende Blændværk.

Men „intet er skjult, som jo skal aabenbares", og ofte kommer Aabenbarelsen af hemmelige Synder længe før den Dag, der skal bringe alle Ting for Lyset.

Fru Birgitte led af Aandenød, og mange Gange maatte hun i sine svære Anfald næsten kæmpe for Livet. Hun havde en Gang af en gennemrejsende faaet Anvisning paa nogle Draaber, der siden aldrig undlod at gøre deres Virkning; og naar hun, sædvanlig henad Kl. 11 om Aftenen, vaagnede op i Angst, fordi hun ikke kunde faa Vejret, maatte hendes trofaste Hans Kaspar ud af Sengen og tælle Draaber af.

Uheldigvis viste det sig en Gang i et saadant kritisk Øjeblik, at Flasken var tom. Hans Kaspar skyndte sig til Drengenes Kammer for straks at sende en af dem paa Apoteket, men fandt til sin Overraskelse Sengene urørte og Vinduet aabent. Den værdige Gæstgiver glemte baade Aandenød, Draaber og Apotek, og skyndte sig at faa fat i Spanskrøret, der ikke saa sjælden kom i Berøring med Frederiks Ryggskikker. Skjult i Mørket ventede han en Stund; og omsider kom der Bevægelse i Vinranken uden paa Muren. Et Hoved tittede ind ad Vinduet, en kraftig Skikkelse satte med et behændigt Spring midt ind i Stuen, en anden fulgte efter, Vinduet blev forsigtig lukket i, og Klæderne kom af i en Fart og i dybeste Tavshed.

Men næppe laa de to Landløbere vel gemte under Dynen, før det regnede ned, først til højre, saa til venstre, med Slag, saa vel mente, at de mærkedes trods den solide, hjemmegjorte Dyne. Og saa blev alt ganske stille.

Den stakkels Fru Birgitte maatte den Nat kæmpe længe med sin Aandenød, thi den Beretning, hendes Mand aflagde, da han kom tilbage til Sovekammeret, gjorde lige den modsatte Virkning af den, Draaberne plejede at udøve.

Mange skumle Hævnplaner blev imidlertid udrugede, medens de to Drenge med værkende Lemmer og Striber paa Ryggen vaandede sig under Følgerne af Hans Kaspars eftertrykkelige Dugtelse. Helst vare de begge to dragne ud i den vide Verden, over til det fri Amerika, hvor der dog endnu gaves Menneskerettigheder; men uheldigvis var deres Mangel paa Penge en afgjort Hindring for denne Plans Udførelse.

„Ved du hvad," sagde Frederik tilsidst, „du maa klage til Politiet, jeg kan desværre ikke, for den gamle er jo min Fader, men dig har han ikke Lov til at prygle, det hørte jeg forleden Dag. I Morgen gaar du til Doktoren og faar en Attest og saa lige til Politikontoret med den."

Dette Forslag faldt i Frants's Smag, og begge Drengene morede sig ved Tanken om det Ansigt, Hans Kaspar vilde sætte op, naar han blev nødt til at møde i Retten og betale Mulkt til sin Tjenestedreng.

Næste Morgen holdt Hans Kaspar en Tale til de to Forbrydere; efter hans egen Mening maatte den ramme deres Samvittighed med mindst lige saa megen Vægt som den, hvormed Stokkeprygelene havde ramt deres Legemer. Derpaa sendte han Frants til Smeden og lod sætte saadanne Gardiner for Drengenes Sovekammervinduer, at de ikke oftere skulde kunne fortage natlige Udflugter.

Højst overrasket blev Gæstgiveren imidlertid, da han Dagen efter modtog en Stævning til at møde for Politiretten paa Grund af Mishandling af sin Gaardsdreng. Hans Kaspar stirrede paa Papiret. Jo, det lod sig ikke nægte, det stod der med sort paa hvidt.

„Birgitte!" raabte han, „Kone, læs! se dog! Hvad skal det betyde?" Han rakte hende Papiret.

De saa paa hinanden, Birgitte stælvende af Forfærdelse og Medfølelse med sin kære Mand, Hans Kaspar rystende af oprørt Retfærdighedsfølelse. Skulde han ikke have Ret til at gennemprygle saadan et Par Knægte? Maatte ikke Øvrigheden snarere hædre og takke ham, fordi han ved en Tugtelse i rette Tid friede dem fra at blive Dagtyve og Ærkeskælmer? — Med Huen bag i Nakken marscherede han stolt ud af Stuen, medens et triumferende Smil lejrede sig over hans brede, ærlige Ansigt.

Frants turde naturligvis ikke komme ham for Øjne, og selv Frederik fandt det raadeligst at holde sig i Afstand fra den vrede Fader. Hans Samvittighed var ikke ganske rolig.

Gennemtrængt og baaren af Følelsen af sin Ret som Husherre og Husfader traadte Hans Kaspar Lehmann ned oprejst Hoved frem for Dommeren. Rigtignok gav det et lille Sæt i ham, da han hørte sig selv nævne som den anklagede og Gaardbrengen som Klageren. Men han tog sig sammen og holdt en, som Birgitte siden stolt erklærede, mesterlig Tale, der faldt i tre Dele.

For det første: En nøjagtig Fremstilling af det skete.

For det andet: En tydelig Udvikling af hans husfaderlige Ret.

For det tredie: Øvrighedens Forpligtelse til at tilkende ham, Hans Kaspar Lehmann, en særlig Anerkendelse for hans Jagttagelse og forstandige Udøvelse af denne Ret.

Hans Kaspar tørrede Sveden af Panden med sit rød- og hvidternede Lommetørklæde, medens den unge Dommer drejede paa sin Knebelsbart og betragtede ham med et ufigelig overlegent Blik.

Og saa faldt Dommen, ganske som om Hans Kaspars mesterlige Tale slet ikke havde været. Anklagede havde at betale en Bøde paa 20 Kroner til Politikassen.

Hans Kaspar gik hjem og lagde sig til Sengs. Om Eftermiddagen drak han Kamillethe, hen paa Aftenen talte han i Vildelse, og næste Dag var den stærke Mand saa træt og udmattet, at han tumlede tilbage i Sengen, da han forsøgte at staa op. Derefter blev han liggende i flere Dage.

Først efter en Uges Forløb havde hans kraftige Natur overvundet denne Rystelse. Saa lod han Gaardsdrengen kalde ind til sig i Overstestuen, som kun blev benyttet ved særlig højtidelige Lejligheder.

Paa det blanke Bord laa en omhyggelig optalt Pengesum, ved Siden af den en Tokrone og endvidere en opslagen Bibel samt det vel kendte Spanskrør.

„Her kan du ikke blive," sagde Hans Kaspar, da Frants med nogen Hjertebanken nærmede sig og standsede foran Bordet: „Naar min Tjenestedreng klager til Politiet over mig, saa er det ude imellem os. Men jeg har ondt af dig, ja, sandelig, det har jeg; thi hvad skal der blive af dig, dersom du ikke vender om og bliver et andet Menneske?"

Derpaa talte han først alvorlig og advarende, siden mildt og indtrængende til Frants og sluttede med at læse Evangeliet om den fortabte Søn for ham. Da han kom til det Sted: „Da gik han i sig selv", standsede han og saa over paa Frants, og der var saa stille i Værelset, at man kunde høre Fru Birgittes Hulken udenfor Døren. Tilsidst lukkede han langsomt og højtidelig Bogen i, gav Frants Haanden og sagde: „Gaa nu med Gud, og dersom du stikker dig vel, og det gaar dig godt, saa kom tilbage og vær hjertelig velkommen."

Dermed var Sagen afgjort. Frants drog ud i den store, vildsomme By; næste Dag havde han faaet Arbejde og stod sammen med mange andre i et stort Rum, hvor de sorterede Tobaksblade for en Cigarfabrik.

Men Luften i det store Rum var ikke god. Vantroens, Oprørets og Spottens onde Aander, Begærlighedens og Tøjleløshedens frække Raaheb, Dovenskabens og Uærlighedens Gift havde forpestet den, og Had til alle dem, der ejede timelig Overflod satte Arbejdernes Tunge i Brand med Ild fra Helvede.

Selv Frants følte sig i Begyndelsen ubyggelig til Mode i disse Omgivelser, og saa snart de andre mærkede, at han var „ny i Tøjet", faldt de over ham og gjorde sig en Fornøjelse af at gøre Nar ad ham. Det varede da heller ikke længe, før han som en lærvillig Elev var godt hjemme ikke blot i Arbejdet, men ogsaa i de onde Vaner. Med glødende Kinder lyttede han til, naar Folketalerne med ophidsende Ord indbildte Arbejderne, at man berøvede dem deres Menneskerettigheder, at Arbejdsgiverens Kapitaler vare et skammeligt Indgreb i disse Rettigheder, at det var dem, Arbejderne, der som Folkets Kærne kunde og burde indføre en ny og bedre Tingenes Tilstand, Lighed i Arbejde, Ligheb i Besiddelse, Ligheb i Dannelse og Nydelse af Livets Goder.

Som fængende Gnister faldt disse Taler i de unge Sjæle. Begærligheden flammede op, brændende Higen efter Penge, Lykke, Nydelse drev dem fremad. Frants var en af de ivrigste, han længtes blot efter selv at kunne bestige Talerstolen for at slynge Oprørets Brandfakkel ud blandt de begærlig lyttende Tilhørere. Med utrættelig Iver arbejdede han i de politiske Agitatorers Tjeneste, han saa op til dem og ærede dem som Menneskehedens Frigørere, og de fandt næppe nogen mere virksom Hjælper ved Uddelingen af Flyveskrifter og lignende, end den unge Fabriksarbejder med den ludende Gang og de dybe, brændende Øjne.

Sin Moder besøgte Frants kun sjælden, den Modtagelse, han fik, naar han kom hjem, var da ogsaa saa kølig, at den ikke skulde opmuntre ham til at gentage sine Besøg. Han levede og aandede kun for den store, herlige Fremtid, han troede at gaa i Møde, hvor Arbejderne ikke mere skulde nøjes med den knappe Løn, der næppe tillod dem at klæde sig ordentlig, naar de da som han og hans Kammerater tilsatte Størstedelen af den paa Værtshuset sammen med daarlige Kvinder, men hvor de frit skulle kunne tilfredsstille alle deres Lyster og endda have Overflod paa Penge. —

Lidenskabens Bølger gik højt i Folkeforsamlingen, Taler efter Taler traadte frem, men mod Sædvane vare de ikke enige. Heftige Ord veksledes, de mere besindige søgte at dæmpe Uroen, men Larmen steg, Politiet var magtesløst, knyttede Næver uddelte Slag til højre og venstre, og Frants var en af de mest ophidsede. Med funklende Blikke rettede han sin høje Skikkelse og banede sig med Hænder og Albuer Vej gennem Mængden for at drive Modparten ud af Salen, da han pludselig blev angreben bagfra. Han vendte sig til Modværge og støttede sig mod den endnu lukkede Dørfløj. Men Trykket blev for stærkt, med et Brag sprang Døren op, Frants styrtede baglænds ud i Forstuen, Mængden stormede frem over ham, og de kæmpendes Fødder trampede hans Legeme ned. En af dem faldt hen over ham, han vilde kaste Byrden af sig, men kunde ikke, det blev sort for hans Øjne, og han tabte Bevidstheden.

(Fortsættes).